

Datganiad Cyfrifon
Cyfnod wedi Diweddu
31 Mawrth 2011

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

Cynnwys	Tudalen
Aelodau'r Bwrdd ac Ymgynghorwyr Proffesiynol	1
Adroddiad y Bwrdd	2 - 8
Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol	9 - 10
Cyfrif Incwm a Gwariant	11
Datganiad o Gyfanswm Gwargedion neu Ddiffygion Cydnabyddedig	12
Mantolen	13
Datganiad Llif Arian	14 -15
Nodiadau i'r Datganiad Ariannol	16 - 28

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

AELODAU'R BWRDD A CYNGHORWYR PROFFESIYNOL

AELODAU'R BWRDD

John Glyn Jones (Cadeirydd)
Margaret Bracegirdle (Is-Gadeirydd)
Brian Jones
Val Jones (Ymddiswyddodd 18 Tachwedd 2010)
Dewi Lewis (Ymddiswyddodd 20 Gorffennaf 2011)
Anne Lloyd-Jones
Alan Moseley
Vicky Norton
John Owen (Ymddiswyddodd 5 Hydref 2010)
Dean Swindell
Alun Williams
John Wyn Williams

Ysgrifennydd a Swyddfa Gofrestredig

Ffrancon Williams
Uned 6 & 7,
Llys Castan,
Parc Menai,
Bangor,
Gwynedd
LL57 4FH

Swyddogion Gweithredol

Ffrancon Williams – Prif Weithredwr
Lindsay Simons – Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol
Rhys Jones – Cyfarwyddwr Cymunedau a Chwsmeriaid
Mick Butler – Cyfarwyddwr Asedau a Buddsoddiadau

Archwiliwr Allanol

Beever and Struthers
St George's House,
215-219 Chester Road,
Manceinion
M15 4JE

Cyfreithwyr

Trowers & Hamblins
Sceptre Court,
40 Tower Hill,
Llundain
EC3N 4DX

Bancwyr

Barclays Bank plc
3rd Floor,
Windsor Court,
3 Windsor Place,
Caerdydd
CF10 3ZL

Arianwyr

Barclays Bank plc
3rd Floor,
Windsor Court,
3 Windsor Place,
Caerdydd
CF10 3ZL

Ymgynghorwyr Ariannol

Sector Weedon Grant
The Registry,
34 Beckenham Road,
Beckenham
BR3 4TU

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd Cyfyngedig yn Gymdeithas Ddiwydiannol a Darbodus wedi ei gofrestru a rheolau elusennol, rhif Cymdeithas Ddiwydiannol a Darbodus:30776R. Rhif Landlord Cofrestredig Cymdeithasol L152

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Adroddiad Y Bwrdd

Am y Cyfnod 12 Ebrill 2010 i 31 Mawrth 2011

Mae'r Bwrdd yn cyflwyno ei adroddiad a'r datganiadau ariannol sydd wedi eu harchwilio ar gyfer y cyfnod rhwng 12 Ebrill 2010 i 31 Mawrth 2011.

Yn yr adroddiad hwn a'r Datganiadau Ariannol mae 'CCG' neu 'Cymdeithas' wedi ei ddefnyddio wrth gyfeirio at Gartrefi Cymunedol Gwynedd Cyf.

Prif Weithgareddau

Ers y 12fed Ebrill 2010, mae CCG wedi bod yn berchen ac wedi rheoli pob cartref a oedd yn arfer bod yn berchen i Gyngor Gwynedd.

Prif weithgaredd CCG yw darparu llety rhent fforddiadwy. Nod CCG yw adnewyddu ei holl dai i Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC) erbyn 2015, yn unol â'r addewidion a wnaed i denantiaid wrth drosglwyddo.

Amcanion a Strategaethau

Amcan CCG yw bod yn brif ddarparwr tai fforddiadwy yng Ngwynedd sy'n cael ei arwain gan y gymuned, gan ddefnyddio ein sgiliau ac adnoddau i ddatblygu a chyfoethogi cymunedau lleol ac amddiffyn ein hamgylchedd a diwylliant unigryw. Ein hamcan yw bod yn deg ac yn agored, gan adeiladu perthnasau yn seiliedig ar barch ac ymddwyn yn onest.

Mae gweledigaeth CCG yn cael ei atgyfnerthu gan nifer o werthoedd craidd:

Effeithiol (dibynadwy): Mae'n bwysig i ni ein bod yn gwneud beth rydym yn dweud y byddwn yn ei wneud, a bod ein cwsmeriaid, staff a phartneriaid yn ymddiried ynom.

Hyblyg: Rydym yn annog syniadau newydd sy'n ein helpu i ddarparu'r gwasanaethau y mae pobl eisiau mewn ffyrdd sy'n addas iddyn nhw. Rydym yn deall nad oes yno un math sy'n addas i bawb ac rydym yn gwerthfawrogi amrywiaeth.

Hygyrch (agored): rydym yn gweithio gyda phobl ac mae'n bwysig i ni ein bod yn gallu darparu gwasanaethau lleol hygyrch a bod yn agored, teg a gonest.

Arloesol: Rydym yn annog pobl i ddarganfod ffyrdd newydd o wneud pethau sy'n cynyddu dewis a gwneud bywyd yn haws i'r bobl yr ydym yn gweithio â hwynt.

Ymroddedig: Rydym yn ymroddedig i Wynedd, ei phobl, a'r amgylchedd. Byddwn yn cynllunio i gyflenwi gwasanaethau mewn ffyrdd sy'n amddiffyn a datblygu ein diwylliant.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Mae gan CCG nifer o amcanion corfforaethol strategol hefyd, fel â ganlyn:

1. Cyflawni'r addewidion sydd wedi eu gwneud yn y ddogfen gyninig.
2. Cyfrannu i ddatblygiad yr economi leol ac uchafu cyfleoedd adfywio cymunedol.
3. Bod y gorau y gallwn fod i'n cwsmeriaid.
4. Datblygu diwylliant i wella gwasanaethau a phrosesau busnes CCG yn barhaus i gyflawni safonau gwasanaeth a sicrhau effeithiolrwydd, gweithrediad diogel a lefelau uchel o foddhad cwsmer.
5. Gweithio mewn partneriaeth i gyfrannu at wneud ein cymunedau yn llefydd gwell i fyw a gweithio.
6. Cyfathrebu yn effeithiol.
7. Datblygu ein pobl.
8. Parchu amrywiaeth a hyrwyddo cydraddoldeb.
9. Sicrhau hyfywdra ariannol parhaus gan gyflawni gwerth am arian.
10. Sicrhau Trefn Lywodraethol effeithiol er budd mwyaf i CCG a'n cwsmeriaid.

Caiff cynnydd yn erbyn llwyddiant yr amcanion hyn eu monitro gan y Bwrdd a chânt eu cysylltu â chyfres o Gynlluniau Gweithredu, Dangoswyr Perfformiad Busnes Critigol, Cynlluniau Gwella Gwasanaeth a Mapiâu Risg. Mae ein rhaglen Hunan Asesu barhaus yn rhoi barn gritigol ar lwyddiant ein hamcanion corfforaethol, ein haddewidion a'n gwelliannau gwasanaeth, gyda phwyslais ar y gwahaniaethau y mae CCG yn ei wneud i'w denantiaid ac eraill sy'n defnyddio'r gwasanaethau yr ydym yn eu darparu. Mae'r asesiad hwn yn edrych ar beth sy'n cael ei gyflawni a sut y caiff ei gyflawni, gan ddefnyddwyr gwasanaeth a safbwynt cwsmeriaid eraill ac mae o gymorth i wella atebolrwydd i'n holl gwsmeriaid a rhanddalwyr.

Adolygiad Gweithredol ac Ariannol

Perfformiad Ariannol

Mae canlyniadau ariannol ar gyfer y flwyddyn gyntaf o weithredu yn cymharu'n dda â'n cynllun busnes flwyddyn gyntaf ac mae gwarged ar weithgareddau cyffredinol ar gyfer y flwyddyn yn £6.148m. Daw'r gwarged hwn ar ôl costau cychwynnol o £5.14m a dalwyd i Gyngor Gwynedd wrth drosglwyddo, ac ar ôl derbyn arian dowry o £5.276m am y flwyddyn gan Lywodraeth Cynulliad Cymru.

Roedd gan CCG asedau sefydlog net o £7.54m ar ddiwedd y flwyddyn sef costau gwelliannau sydd wedi eu gwneud yn ystod y flwyddyn, net grantiau 'Arbed' sydd wedi eu derbyn. Roedd yna rwymedigaethau net presennol ar ddiwedd y flwyddyn yn bennaf oherwydd gwariant cronodig a benthyciad o £3.5m gan Barclays wedi ei dynnu i lawr o dan y cytundeb fenthyg o £82m. Talwyd y benthyciad yn ôl yn Ebrill 2011. Daeth arian refeniw wrth gefn ar ddiwedd y flwyddyn i £5.987m a bydd hwn yn cael ei gadw o fewn CCG i ariannu gwelliannau yn y dyfodol.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Asedau

Buddsoddwyd £6.370m ar waith gwella yn ystod y flwyddyn. Mae hwn yn cynrychioli gwaith sydd wedi ei wneud o dan gytundebau wedi eu neilltuo gan y Cyngor wrth drosglwyddo a nifer o gytundebau newydd 'enillion cyflym' a wnaethpwyd yn ystod y flwyddyn. Mae'r gwariant yn cynrychioli cychwyn rhaglen wella fawr SATC CCG sy'n bwriadu gwario £136m dros y bum mlynedd gyntaf o weithredu.

Rhenti

Yn unol â'r addewidion a wnaed i'n tenantiaid wrth drosglwyddo, mae polisi rent CCG yn sicrhau na fydd rhent yn i gyfanrwydd yn codi yn fwy na beth a fyddai wedi ei wneud pe bai'r tai wedi aros dan ofal y Cyngor, a bu i bolisi rent LICC aros fel ac yr oedd cyn trosglwyddo. Mae rhenti yn seiliedig ar renti Canllaw Llywodraeth Leol ac ar hyn o bryd maent tua 5.5% yn is na Rhenti Meincnod LCC.

Hawl i Brynu/Caffael

Mae tenantiaid sydd wedi trosglwyddo o Gyngor Gwynedd wedi cadw'r hawl i gael prynu eu cartrefi. Nid oes gan y rhai sydd wedi dod yn denantiaid ar ôl trosglwyddo'r hawl i brynu ond gall fod ganddynt yr hawl i gaffael eu cartref. Mae dau werthiant wedi eu cwblhau yn ystod y flwyddyn ac roedd nifer o geisiadau yn agored ar ddiwedd y flwyddyn.

Llwyddiannau Allweddol yn ystod y flwyddyn

Fel landlord newydd sydd ym mlwyddyn gyntaf gweithredu, canolbwyntiwyd yn gynnar yn y flwyddyn ar sefydlu systemau, polisiau a gweithdrefnau gan sicrhau gwasanaeth di-dor i bob un o'n cwsmeriaid dros gyfnod trosglwyddo. Fodd bynnag, mae cynnydd sylweddol hefyd wedi ei wneud yn ystod y flwyddyn ar wella gwasanaethau a gwella effeithiolrwydd gweithrediadau cefnogol.

Ymysg y prif llwyddiannau yn ystod y flwyddyn y mae;

Datblygu rhaglen buddsoddi mewn stoc i gyrraedd SATC yn seiliedig ar dystiolaeth glir o arolwg cyflwr stoc 100%.

Drwy ymgynghori â thenantiaid, sefydlu 'Rheolau Buddsoddi' sy'n rhoi ystyriaeth i ddyheadau ac anghenion ein tenantiaid. Mi fydd hyn o gymorth i sicrhau bod penderfyniadau buddsoddi yn seiliedig ar flaenoriaethau ein cwsmeriaid.

Cychwyn y rhaglen fuddsoddi SATC yn dilyn Strategaeth Gaffael arloesol sydd wedi ei gynllunio i roi budd i'r economi leol drwy greu cyfleon cyflogaeth lleol.

Cyflwyno systemau TG newydd, gan gynnwys Opti-time, Keystone, Delcam ac e-bis i wella effeithiolrwydd a lefelau boddhad cwsmer.

Cynnydd mawr i sicrhau bod cwsmeriaid yn ganolog i'n gwasanaethau lle mae tenantiaid wedi chwarae rôl bwysig wrth osod safonau gwasanaeth.

Gwella ffordd o ymdrin â chwynion a gweithdrefnau i sicrhau bod modd cysylltu â CCG yn hawdd a bod galwadau yn cael eu derbyn a'u trin mewn dull cyson.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Cefnogaeth i denantiaid i roddi grym iddynt ddatblygu Partneriaeth Tenantiaid a Phrydleswyr yn dilyn mabwysiadu'r Datganiad o Fwriad ar y Cyd.

Mabwysiadu Protocol Aelodau Etholedig i wella gwasanaeth a rhoddir i aelodau etholedig Cyngor Gwynedd.

Cryfhau'r Tîm Gwasanaethau Bro a mabwysiadu Safonau Perfformiad Rheoli Gwasanaeth Ymddygiad Gwrth Gymdeithasol (YGG) i sicrhau mynd i'r afael â YGG yn fwy effeithiol.

Datblygiadau'r Dyfodol

Gobaith CCG yw cynyddu nifer yr unedau sydd ar gael i'w gosod yn yr ardal leol ac mae CCG wedi gwneud cais am Grant Tai Cymdeithasol i gefnogi datblygu 20 uned llety angen cyffredinol a fydd yn dechrau cael eu datblygu yn 2013/14.

Mae yna gynlluniau ar y gweill hefyd i wella darparu gwasanaeth a chanlyniadau i gwsmeriaid, gan gynnwys:

Casglu data cywir i sicrhau ein bod yn gallu asesu lefelau boddhad cwsmer ar draws pob gweithgaredd.

Gweithio i sicrhau bod cyfathrebu gyda thenantiaid bregus a grwpiau anodd eu cyrraedd yn gwella gyda'r weledigaeth o roddi gwasanaethau gwell a chyflwyno dulliau a gweithdrefnau cyfathrebu gwell.

Cyflwyno hyfforddiant a recriwtio wedi ei dargedu ynghyd â chynyddu cyfleoedd prentisiaeth o fewn Gwaith Buddsoddi SATC a gwasanaeth atgyweiriadau ymatebol i wella gwasanaethau.

Pecyn hyfforddi i gyflwyno hyfforddiant aml sgil i weithwyr presennol.

Sefydlu targedau chwarterl uchaf i sicrhau gwelliant parhaus ym mhob maes.

Gwneud adolygiad o'r broses tai gwag gyda'r bwriad o leihau colledion drwy adnabod a chael gwared ar hyn sydd ddim yn effeithlon a gwella effeithiolrwydd.

Sicrhau bod gwersi yn cael eu dysgu o gwynion sydd wedi eu derbyn a'u bod yn cael eu trosi i newidiadau wrth ddarparu gwasanaeth.

Datblygu'r bartneriaeth rhwng CCG a'i denantiaid a'i phreswylwyr i sicrhau bod gwasanaethau yn cael eu darparu'n effeithiol gyda gofynion a dyheadau cwsmeriaid mewn golwg, ac i sicrhau bod aelodau o'r Bartneriaeth Tenantiaid a Phreswylwyr a fforymau yn teimlo bod ganddynt rym.

Adolygu perfformiad a darparu meysydd penodol o reolaeth tai a gwneud gwelliannau i gyrraedd statws chwarterl uchaf a chyfrannu tuag at hyfywedd ariannol CCG.

Adolygu a datblygu Gwasanaethau Cefnogi Tenantiaeth er mwyn darparu gwasanaeth effeithiol i aelodau mwyaf bregus ein cymuned.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Llywodraethol

Siarter Llywodraethu Da

Mae'r Bwrdd wedi ystyried a mabwysiadu Siarter Llywodraethu Da Cartrefi Cymunedol Cymru (CHC) sydd wedi ei ddatblygu i alluogi aelodau i ddangos ymrwymiad gweledol i lywodraethu da.

Strwythur y Bwrdd a Phwyllgorau

Mae deuddeg aelod ar Fwrdd CCG sy'n cynnwys pedwar aelod tenant, pedwar cynghorydd a phedwar aelod annibynnol. Daw'r aelodau o gefndiroedd amrywiol gan ddod ac ystod o brofiadau proffesiynol, masnachol a lleol i CCG. Crëwyd strwythur llywodraethol newydd yn ystod y flwyddyn, gan gynnwys sefydlu pedwar pwyllgor sef y Pwyllgor Archwilio, Cyllid, Gweithredol ac Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaethau.

Mae gan bob un o'r pwyllgorau hyn awdurdod penodol wedi ei ddirprwyo gan y Bwrdd fel y nodir yn Rheolau Sefydlog CCG. Mae hyn wedi galluogi'r Bwrdd ganolbwyntio ar gyfeiriad strategol cyffredinol CCG.

Datganiad o gyfrifoldebau'r Bwrdd

Mae Deddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus yn gofyn bod y Bwrdd yn paratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi adlewyrchiad teg a gwir o sefyllfa'r Gymdeithas a'r hyn sydd gan y Gymdeithas yn warged am y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r cyfrifon hyn mae gofyn i'r Bwrdd:-

Dewis polisiau cyfrifo addas ac yna eu rhoi ar waith yn gyson

Gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon sy'n rhesymol a chall

Nodi a yw safonau cyfrifo cymwys wedi eu dilyn

Paratoi cyfrifon ar sail busnes gweithredol heblaw ei fod yn amhriodol.

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am gadw cofnod cywir o gyfrifo sy'n datgelu, gyda chywirdeb rhesymol, ar unrhyw adeg, sefyllfa ariannol y Gymdeithas a'u galluogi i sicrhau bod y cyfrifon yn cydymffurfio â Deddfau Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus a Deddfau Tai. I bennu sut y mae cyfansymiau'n cael eu cyflwyno o fewn eitemau yn y cyfrif incwm a gwariant a'r fantolen, mae'r Bwrdd wedi ystyried cynnwys y trafodyn neu drefniant sydd wedi ei adrodd yn unol ag egwyddorion neu ymarferion cyfrifo derbyniol cyffredinol. Maent hefyd yn gyfrifol am warchod asedau'r Gymdeithas a gan hynny cymryd camau priodol i atal ac adnabod twyll neu anghysondebau eraill drwy sefydlu a chynnal system reoli foddhaol dros gofnodion cyfrifo'r Gymdeithas, daliadau arian parod a'i holl dderbyniadau a thaliadau.

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am strategaeth a fframwaith polisi'r Gymdeithas ond yn dirprwyo rheolaeth ddyddiol a gweithrediad i'r Prif Weithredwr ac uwch swyddogion eraill.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Aelodau'r Bwrdd ac uwch Swyddogion

Mae Aelodau o'r Bwrdd Rheoli ac uwch swyddogion sydd wedi gwasanaethu yn ystod y flwyddyn wedi eu nodi ar dudalen 1. Mae cynrychiolwyr nad ydynt yn gynghorwyr yn dal cyfran llawn gwerth £1 yn y Gymdeithas, gyda'r Cyngor yn dal un cyfran. Nid oes gan yr uwch swyddogion gyfran yn y sefydliad.

Mae gan y Gymdeithas bolisiâu yswiriannau sy'n digolledu aelodau'r Bwrdd ac uwch swyddogion yn erbyn atebolrwydd pan fyddant yn ymddwyn ar ran y Gymdeithas.

Rheolaeth Fewnol

Cyfrifoldeb cyffredinol y Bwrdd yw sefydlu a chynnal yr holl system reoli fewnol ac adolygu pa mor effeithiol ydyw.

Mae'r Bwrdd yn cydnabod na all unrhyw system reoli fewnol roddi sicrwydd llwyr yn erbyn cam reoli materol neu golled neu gael gwared â bob risg o anallu i gyrraedd amcanion busnes. Mae'r system reolaeth fewnol wedi ei chynllunio i reoli risgiau allweddol ac i roddi sicrwydd rhesymol bod amcanion busnes sydd wedi eu cynllunio a chanlyniadau yn cael eu cyrraedd. Mae hefyd yn bodoli er mwyn rhoi sicrwydd rhesymol ynglŷn â pharatoi a dibynadwyedd ynglŷn â gwybodaeth ariannol a gweithredol a gwarchod asedau a diddordebau'r gymdeithas.

Wrth gwrdd â'i gyfrifoldebau, mae'r Bwrdd wedi mabwysiadu dull yn seiliedig ar risg gyda rheolaethau mewnol sydd wedi eu mewnosod o fewn y broses rheoli a llywodraethu arferol. Mae'r dull hwn yn cynnwys gwerthusiad rheolaidd o natur a maint risgiau y mae'r gymdeithas yn agored iddynt ac maent yn cyd fynd ag egwyddorion Turnbull fel yr oedd wedi eu cynnwys yng nghylchlythyr Housing Corporation 07/07 gynt.

Mae'r broses sydd wedi ei mabwysiadu gan y Bwrdd wrth adolygu effeithiolrwydd systemau rheoli mewnol ynghyd â rhai o'r prif elfennau'r fframwaith reoli yn cynnwys:

Adnabod a gwerthuso risgiau allweddol:

Mae cyfrifoldeb rheolwyr wedi ei ddiffinio'n glir er mwyn adnabod, gwerthuso a rheoli risgiau allweddol. Mae hyn wedi ei ddogfennu yn Strategaeth Reoli Risg CCG, sy'n rhoi darpariaeth ar gyfer adrodd risgiau yn rheolaidd i'r Pwyllgor Archwilio ac o leiaf yn flynyddol i'r Bwrdd. Mae'r tîm gweithredol yn ystyried a derbyn adroddiadau ar risgiau sylweddol sy'n wynebu'r gymdeithas yn rheolaidd a chyfrifoldeb y Prif Weithredwr yw adrodd i'r Bwrdd am unrhyw newidiadau mawr sy'n effeithio risgiau allweddol.

Caiff yr archwilio mewnol ei ddarparu gan gwmni o gyfrifwyr annibynnol ac maent yn dilyn rhaglen archwilio yn seiliedig ar risg ac maent yn adrodd yn uniongyrchol i'r Pwyllgor Archwilio.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Gweithdrefnau rheoli cyffredinol:

Mae'r Bwrdd yn cadw'r cyfrifoldeb am ystod ddiffiniedig o faterion yn ymwneud â materion strategol, gweithredol a chyllidol a materion cydymffurfio gan gynnwys prosiectau buddsoddi newydd. Mae polisïau a gweithdrefnau yn ymdrin â materion megis awdurdod dirprwyedig, rhannu dyletswyddau, cyfrifo, rheolaeth trysorlys, iechyd a diogelwch, diogelu data ac ased ac adnabod ac atal twyll.

Systemau gwybodaeth ac adrodd am gyllid:

Mae gweithdrefnau adrodd am gyllid yn cynnwys creu cyllidebau manwl ar gyfer y flwyddyn i ddod, cynhyrchu cyfrifon rheoli manwl yn fisol a rhagolygon ar gyfer gwarged y flwyddyn ariannol ar gyfer gweddill y blynyddoedd. Caiff rhain eu hadolygu yn fanwl gan y cyfarwyddwyr gweithredol a chânt eu hystyried a'u cymeradwyo gan y Pwyllgor Cyllid neu'r Bwrdd. Mae'r Pwyllgor Gweithredol hefyd yn adolygu dangosyddion perfformiad allweddol yn rheolaidd i asesu cynnydd tuag at gyrraedd yr amcanion busnes allweddol, targedau a chanlyniadau.

Monitro a gweithred cywiro:

Mae'r broses o reolwyr yn adrodd yn rheolaidd ar faterion rheoli yn rhoi sicrwydd i uwch reolwyr a'r Pwyllgor Archwilio. Mae hyn yn cynnwys gweithdrefn gadarn i sicrhau bod gweithred gywiro yn cael ei chymryd sy'n ymwneud ag unrhyw faterion rheoli mawr, yn enwedig y rhai a all gael effaith faterol ar ddatganiadau cyllidol a darparu ein gwasanaethau.

Mae'r fframwaith reolaeth fewnol ar broses rheoli risg yn ddarostyngedig i adolygiad rheolaidd gan Archwilwyr Mewnol sy'n adrodd i'r Pwyllgor Archwilio. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn ystyried rheolaeth fewnol a risg ym mhob un o'i gyfarfodydd yn ystod y flwyddyn, a bydd yn adolygu nifer o fapiau risg ym mhob un o'i gyfarfodydd fel bod pob map yn cael ei adolygu yn fanwl o leiaf unwaith y flwyddyn.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn ymgymryd ag adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd systemau rheoli mewnol ac mae wedi ystyried unrhyw newidiadau sydd eu hangen i gynnal effeithiolrwydd rheolaeth risg a'r broses reoli. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn adrodd yn flynyddol i'r Bwrdd. Mae'r Bwrdd wedi derbyn yr adroddiad hwn.

Mae'r Bwrdd yn cadarnhau fod yna broses barhaus ar gyfer adnabod a rheoli risgiau sylweddol sy'n wynebu'r gymdeithas. Mae'r broses hon wedi bod yn ei lle ac yn cael ei adolygu drwy gydol y flwyddyn hyd at dyddiad yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon a chaiff ei adolygu'n rheolaidd gan y Bwrdd.

Datganiad Cydymffurfio

Mae'r Adolygiad Gweithredol a Cyllidol wedi cael ei baratoi yn unol â'r egwyddorion a nodir yn Para 33 a 34 yn SORP 2010 sydd wedi ei ddiweddarau ar gyfer darparwyr cofrestredig.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Aelodau Bwrdd

Cartrefi Cymunedol Gwynedd Cyf.

Rydym wedi archwilio'r datganiadau ariannol sy'n cynnwys y cyfrif incwm a gwariant, y fantolen, y datganiad llif arian a'r nodiadau perthynol. Mae'r datganiadau ariannol wedi eu paratoi o dan gostau confensiwn hanesyddol a'r polisïau cyfrifo sydd wedi eu nodi ynddo.

Mae'r fframwaith adrodd ariannol sydd wedi ei gymhwyso yn gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig (Cyfrifo Derbyniadwy Cyffredinol y Deyrnas Unedig).

Mae'r adroddiad hwn wedi ei lunio ar gyfer aelodau'r Gymdeithas yn unig, fel corff, yn unol ag Adran 9 Deddf y Cymdeithasau Cyfeillgar, Diwydiannol a Darbodus 1968. Mae'r gwaith archwilio wedi ei wneud fel y gallwn efallai gyfleu i aelodau'r Gymdeithas y materion hynny y mae gofyn i ni eu nodi ar eu cyfer mewn adroddiad gan archwilydd ac nid ar gyfer unrhyw bwrpas arall. I'r ehangder mwyaf posib sy'n cael ei ganiatáu gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn ysgwyddo'r cyfrifoldeb ar neb ond y Gymdeithas ac aelodau'r Gymdeithas fel corff am ein gwaith archwilio, ar gyfer yr adroddiad hwn, nac am y tybiaethau yr ydym wedi eu llunio.

Cyfrifoldebau Unigol y Bwrdd a'r Archwilydd

Fel caiff ei egluro'n llawn yn y Datganiad o Gyfrifoldeb y Bwrdd ar dudalen 6, mae'r Bwrdd yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol sy'n rhoi barn wir a theg. Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio a mynegi barn ar y datganiadau ariannol yn unol â chyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifeg Ryngwladol (DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hynny yn gofyn ein bod ni'n cydymffurfio â 'Safonau Moesegol ar gyfer Archwilywr' gan y 'Bwrdd Ymarferion Archwilio' (APB).

Cwmpas archwiliad y datganiad ariannol

Mae'r archwiliad yn golygu cael tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol nad yw'r datganiadau ariannol yn cynnwys unrhyw gamdatganiad materol, sydd un ai wedi ei achosi gan dwyll neu wall. Mae hyn yn cynnwys asesiad o: a yw'r polisïau cyfrifo yn briodol i amgylchiadau'r Gymdeithas a'u bod wedi cael eu cymhwyso'n barhaus ac wedi eu datgelu'n ddigonol; rhesymoldeb amcangyfrifon cyfrifo wedi eu gwneud gan y Bwrdd; a chyflwyniad cyffredinol y datganiad ariannol. Hefyd, rydym yn darllen y wybodaeth ariannol a'r gwybodaeth sydd ddim yn ariannol yn adroddiad y Bwrdd i ddarganfod anghysondebau materol gyda'r datganiadau ariannol sydd wedi eu harchwilio. Os byddwn yn dod i wybod am unrhyw gam reoli materol neu anghysondebau byddwn yn ystyried y goblygiadau ar gyfer ein hadroddiad.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Barn ar ddatganiadau ariannol

Yn ein barn ni mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi barn wir a theg o faterion y Gymdeithas fel ac yr oeddynt ar y 31 Mawrth 2011 ac o'i incwm a'i wariant ar gyfer y cyfnod sydd wedi dod i ben; a
- wedi cael eu paratoi yn unol â Deddf y Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 i 2002, Deddf Tai ac Adfywiad 2008 a Gofynion Cyfrifo ar gyfer Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig Dyfarniad Cyffredinol (Cymru) 2009.

Materion y mae gofyn i ni adrodd arnynt drwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd ar y materion canlynol lle mae Deddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 i 2002 yn gofyn ein bod ni yn adrodd os, yn ein barn ni:

- nad oes yna system reoli foddhaol dros drafodion wedi cael ei gynnal; neu
- nad yw'r gymdeithas wedi cadw cofnodion cyfrifo cywir; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno gyda'r llyfrau cyfrifo; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau yr ydym eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Beever and Struthers

Cyfrifwyr Siartiedig ac Archwilwyr Statudol

St George's House

215 – 219 Chester Road

Manceinion

M15 4JE

Dyddiad: 21 Medi 2011

Cyfrif Incwm a Gwariant

Am y Cyfnod 12 Ebrill 2010 i 31 Mawrth 2011

	Nodiadau	2011 £'000
Trosiant	2	25,964
Costau Gwerthu	2	(19,078)
Gwarged Gweithredu		6,886
Gwarged ar Werthu Asedau Sefydlog		118
Llog Derbyniadwy ac Incwm Tebyg		10
Llog Taladwy a Chostau Tebyg	4	(866)
Gwarged ar Weithgareddau Cyffredin	5	6,148

Holl symiau yn ymwneud â gweithgareddau parhaus
Y gwargedion uchod yw'r gwargedion cost hanesyddol

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

Datganiad o Gyfanswm Gwargedion neu Ddiffygion Cydnabyddedig

Am y Cyfnod 12 Ebrill 2010 i 31 Mawrth 2011

	Nodiadau	2011 £'000
Gwarged / (Diffyg) am y Flwyddyn		6,148
Enillion Actiwarial	18	7
Cyfanswm Gwarged Cydnabyddedig am y Flwyddyn		6,155

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

**Mantolen
Ar 31 Mawrth 2011**

	Nodiadau	2011 £'000	2011 £'000
Asedau Sefydlog Cyffyrddadwy			
Cost Eiddo Tai llai Dibrisiant	6	6,287	
Grantiau Eraill	6	<u>(650)</u>	
			5,637
Asedau Sefydlog Cyffyrddadwy Eraill	7		<u>1,906</u>
			7,543
Asedau Cyfredol			
Dyledwyr yn cynnwys Rhagdaliadau	8	1,188	
Stoc	9	238	
Gwaith Mewn Llaw	10	73	
Buddsoddiadau	11	1,902	
Arian yn y Banc ac Mewn Llaw	12	<u>1,555</u>	
			4,956
Rhwymedigaethau Cyfredol			
Credydwyr : Symiau Dyledus o Fewn Blwyddyn	13		<u>(6,502)</u>
Rhwymedigaethau Cyfredol Net yn eithrio Ased Pensiwn			(1,546)
Ased Pensiwn	18		158
Rhwymedigaethau Cyfredol Net yn Cynnwys Ased Pensiwn			(1,388)
ASEDAU NET			<u><u>6,155</u></u>
Cynrychiolir Gan:			
Cyfalaf Cyfran ddi-ecwiti	15		-
Cronfa Wrth Gefn Pensiwn	18		158
Cronfeydd Dynodedig	16		10
Cronfeydd Refeniw	16		<u>5,987</u>
			<u><u>6,155</u></u>

Mae'r datganiadau ariannol ar dudalennau 11 i 15 wedi eu cymeradwyo a'u hawdurdodi i'w rhannu gan y Bwrdd ar y 21 Medi 2011 ac wedi eu harwyddo ar ei ran gan:

John Glyn Jones – Cadeirydd

Margaret Bracegirdle – Is Gadeirydd

Ffrancon Williams – Ysgrifennydd

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

**Datganiad Llif Arian
Cyfnod wedi Diweddu 31 Mawrth 2011**

	Nodiadau	2011	2011
		£'000	£'000
Mewnlif Arian Net o Weithgareddau			7,877
Enillion ar Fuddsoddiadau a Thrin Cyllid			
Llog Derbyniwyd		10	
Llog Talwyd		(136)	(126)
All-lif Arian Net o Enillion ar Fuddsoddiadau a Thrin Cyllid			7,751
Gwariant Cyfalaf			
Prynu ac Adeiladu Tai		(6,370)	
Prynu Asedau Sefydlog Eraill		(2,192)	
Grantiau Cyfalaf Derbyniwyd		650	
Gwerthu Tai		113	
Gwerthu Asedau Sefydlog Eraill		5	(7,794)
Mewnlif / (All-lif) Net cyn Defnyddio Adnoddau Hylif ac Ariannu	21		(43)
Rheoli Adnoddau Hylif			
(Cynnydd) / Gostyngiad mewn Adneuon Byr Dymor			(1,902)
Ariannu			
Benthyciadau Derbyniwyd		3,500	
Benthyciadau Ad-dalwyd		-	
Mewnlif / (All-lif) Net o Ariannu			3,500
Cynnydd / (Gostyngiad) Arian Parod			1,555

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

Ailgymodi Gwarged Gweithredu i Fewnlif Arian Net o Weithgareddau Gweithredu

	2011 £'000
Gwarged Gweithredu	6,886
Dibrisiant Asedau Sefydlog Cyffwrddadwy	368
Gwahaniaeth rhwng Codiant Pensiwn a Chyfraniadau Ariannol	(881)
Symudiadau Cyfalaf Gweithredu:	
Gostyngiad / (cynnydd) mewn Stoc	(237)
Gostyngiad / (cynnydd) mewn Dyledwyr	(1,188)
Gostyngiad / (cynnydd) mewn Gwaith Mewn Llaw	(73)
Cynnydd / (Gostyngiad) mewn Credydwyr	3,002
Mewnlif Arian Net o Weithgareddau	<u>7,877</u>

Ailgymodi Llif Arian Net i Symudiad Net Dyled

	2011 £'000
Cynnydd / (gostyngiad) mewn Arian yn y Cyfnod	1,555
Mewnlif Arian o Newidiadau Mewn Dyled	(3,500)
Ail-lif Arian o Reoli Adnoddau Hylif	1,902
Symudiadau Mewn Dyledion Net yn y Cyfnod	<u>(43)</u>
Dyledion Net ar 12 Ebrill 2010	-
Dyledion Net ar 31 Mawrth 2011	<u>(43)</u>

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

1. PRIF BOLISIÄU CYFRIFO

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd wedi ei ymgorffori o dan Ddeddf y Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 ac mae wedi cofrestru gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru fel Darparwr Cofrestredig tai cymdeithasol.

Sail cyfrifo

Mae'r datganiadau ariannol wedi cael eu paratoi yn unol â Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig a'r Datganiad i Ymarfer a Argymhelli: Cyfrifo gan Landlordiaid Cymdeithasol 2009 y Deyrnas Unedig. Mae'r cyfrifon yn cydymffurfio â Gofynion Cyfrifo ar gyfer Dyfarniad Cyffredinol Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (Cymru) 2009. Caiff y cyfrifon eu paratoi ar sail cost hanesyddol cyfrifo fel y maent wedi eu haddasu gan ailbrisiad buddsoddiadau.

Trosiant

Mae trosiant yn cynnwys:

- Rhent a thâl am wasanaeth sydd wedi ei dderbyn net tai gwag;
- Grantiau gan Lywodraeth Cynulliad Cymru;
- Ffioedd a
- Grantiau Refeniw

Asedau Sefydlog a dibrisiad

Mae'r Gymdeithas yn dibrisio ei eiddo tai yn unol â'r Datganiad o Ymarfer a gaiff ei Argymhell (Statement of Recommended Practice - SORP) "Cyfrifo gan Landlord Cymdeithasol Cofrestredig".

Caiff tai sy'n cael eu hadeiladu eu nodi ar gost a ni chant eu dibrisio. Cânt eu hail ddsbarthu fel tai ar gyflawniad ymarferol adeiladu.

Ni chaiff tir rhydd-ddaliol ei ddibrisio,

Caiff eiddo rhydd-ddaliol eu dibrisio gan gydran ar sail llinell syth dros fywydau economaidd defnyddiol amcangyfrifedig o'r categorïau cydran.

Bywydau economaidd defnyddio ar gyfer cydrannau sydd wedi eu hadnabod yw fel â ganlyn:

Cydran	Blynyddoedd
Toi	60 mlynedd
Ffenestri a Drysau	30 mlynedd
Gwres Canolog	20 mlynedd
Ceginau	15 mlynedd
Ystafell Ymolchi	25 mlynedd
Weirio Trydanol	30 mlynedd
Walïau a Gwaith Allanol Arall	50 mlynedd

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

Caiff dibrisiad ei godi dros fywyd economaidd defnyddiol disgwylidig asedau sefydlog eraill fel a ganlyn:

Ased	Blynyddoedd
Swyddfeydd	15 i 80 blwyddyn
Modurdai	30 i 60 blwyddyn
Siopau	15 i 80 blwyddyn
Cerbydau ac Offer	3 mlynedd
Offer TG	5 i 10 blwyddyn

Amhariad

Caiff adolygiadau amhariad ar eiddo tai eu gwneud yn flynyddol a bydd unrhyw amhariad mewn uned sy'n cynhyrchu incwm yn cael ei adnabod gyda chodi tâl ar y cyfrif incwm a gwariant. Caiff amhariad ei adnabod pan fydd uned sy'n cynhyrchu incwm yn uchafu ei wir werth posibl neu ei werth pan fydd yn cael ei ddefnyddio. Gall uned sy'n cynhyrchu incwm fod yn eiddo unigol, ond fel arfer mae'n cynnwys grŵp o eiddo lle gellir adnabod eu hincwm a gwariant ar wahân. Caiff adolygiadau amhariad eu gwneud ar asedau lle mae disgwyl i'w bywyd economaidd fod yn uwch na 50 mlynedd yn unol â Safon Adrodd Ariannol 11.

Cynnal a Chadw

Mae costau atgyweirio a chynnal a chadw yn cael eu costio fel ac y maent yn codi ar sail gwaith sydd wedi ei wneud ar ddyddiad y fantolen.

Gweithredu prydlesau

Costau yn ymwneud â gweithredu prydlesau yn cael eu codi i'r cyfrif incwm a gwariant fel ac y maent yn codi.

Treth ar Werth

Mae'r gymdeithas wedi ei gofrestru ar gyfer TAW. Mae cyfran fawr o'i incwm gan gynnwys derbyniadau rhent wedi eu heithrio ar gyfer diben TAW. Lle nad yw TAW yn adferadwy, caiff y gwariant ar gyfer y cyfrifon gweithgaredd hyn eu dangos gan gynnwys TAW, gan eithrio gwariant atgyweiriadau mawr sy'n cael ei ddangos heb TAW. Mae'r gymdeithas wedi cymryd mantais o'r rhyddhad TAW sydd ar gael iddo.

Darpariaethau

Caiff darpariaethau eu hadnabod lle mae ansicrwydd yn bodoli ynglŷn ag amseru neu faint y bydd ei angen i setlo atebolrwydd posibl. Bydd unrhyw niferoedd a gaiff eu rhoi eu codi i'r cyfrif incwm a gwariant a'i gredydu i'r fantolen falans yn seiliedig ar atebolrwydd rhagamcan oraf y gymdeithas.

Pensiynau

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS), cynllun buddion diffiniedig wedi ei reoli gan Gyngor Gwynedd. Caiff cyfraniadau eu hasesu yn unol â chyngor actwari cymwysedig annibynnol. Caiff gwybodaeth benodol ynglŷn ag asedau, atebolrwydd, incwm a gwariant sy'n ymwneud â Chynllun LGPS eu datgelu yn unol â Safon Adrodd Ariannol Rhif 17 - Buddion Ymddeol

Cronfa wrth gefn wedi ei ddynodi

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn dynodi'r gronfa wrth gefn sydd wedi eu rhoi i'r neilltu ar gyfer defnydd sy'n eu hatal, yn ôl barn y Bwrdd, rhag cael eu gweld fel rhan o arian wrth gefn rhydd y Gymdeithas.

Tâl am Wasanaeth

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn gweithredu tâl am wasanaeth sefydlog a newidiol ar sail cynllun ar gynllun mewn ymgynghoriad llawn â phreswylwyr. Lle bydd tâl am wasanaeth newidiol yn cael eu defnyddio mi fydd y tâl yn cynnwys gweddill neu ddiffyg ariannol o flynyddoedd blaenorol, gyda'r gweddill yn cael ei ddychwelyd i breswylwyr drwy dâl gostyngedig a'r diffyg yn cael ei adennill drwy dâl uwch. Hyd y bydd y rhain wedi eu dychwelyd neu eu hadennill, byddant yn cael eu nodi fel credydwy'r neu ddyledwyr ar y fantolen falans.

Lle bydd gofyn am wariant cyfnodol gelli creu darpariaeth dros y blynyddoedd mewn ymgynghoriad â'r preswylwyr. Hyd y bydd y costau hyn wedi eu hachosi, mi fydd yr atebolrwydd yn aros yn y fantolen o fewn credydwy'r tymor hir.

Incwm cefnogi a chostau yn cynnwys incwm Cefnogi Pobl a chostau

Caiff incwm cytundeb Cefnogi Pobl (CP), gan Awdurdodau Gweinyddol eu cyfrif fel incwm CP yn nhrosiant nodyn 2. Caiff y costau cefnogi perthynol eu paru yn erbyn yr incwm hwn yn yr un nodyn.

Caiff tâl cefnogi sydd wedi eu cynnwys yn y rhent eu cynnwys yn yr incwm a gwariant gan lesu tai cymdeithasol nodyn 3 ac yna eu paru yn erbyn y costau perthnasol.

Cost ariannol benthyciad

Caiff y rhain eu dileu yn gyson dros fywyd y benthyciad dan sylw. Caiff y benthyciadau eu nodi yn y Fantolen ar gyfanswm y gwir enillion ar ôl fyrddodiad, gan ychwanegu cynyddiadau i gyfrif ar gyfer unrhyw gyfansymiau dilynol sydd wedi eu dileu. Pan fydd benthyciadau yn cael eu hadbrynu yn ystod y flwyddyn, caiff unrhyw gosb adbrynu ac unrhyw gostau mater cyllidol benthyciad perthnasol eu hadnabod yn y cyfrif incwm a gwariant yn y flwyddyn lle bu i'r adbryniad ddigwydd.

Trethiant

Mae gan y Gymdeithas statws elusennol ac felly nid yw'n rhwymedig ar gyfer Treth Gorfforaethol ar ei weithgareddau elusennol.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

2. TROSIANT, COSTAU GWEITHREDU, GWARGED GWEITHREDU

	2011		
	Trosiant £'000	Costau Gweithredu £'000	Gwarged Gweithredu £'000
GOSODIADAU TAI CYMDEITHASOL	25,511	(18,880)	6,631
GWEITHGAREDDAU TAI CYMDEITHASOL ERAILL			
Incwm Contract Cefnogi Pobl	176	(77)	99
GWEITHGAREDDAU TAI DDI CYMDEITHASOL			
Gosodiadau o Siopau a Thir Eraill	100	(44)	56
Gosod Modurdai i Ddi Denantiaid	177	(77)	100
CYFANSWM	25,964	(19,078)	6,886

3. INCWM A GWARIANT O OSODIADAU TAI CYMDEITHASOL

	2011		
	Tai Cyffredinol £'000	Tai Cefnogaeth £'000	Cyfanswm £'000
INCWM			
Rhenti	(18,100)	(1,532)	(19,632)
Costau Gwasanaeth	(133)	(292)	(425)
Incwm o Wasanaethau Cefnogi	-	-	-
Rhenti a Dderbynnir	(18,233)	(1,824)	(20,057)
Incwm Contract Cefnogi Pobl	-	-	-
Incwm Cytundebau Lefel Gwasanaeth	(149)	(8)	(157)
Grantiau Refeniw a Dderbynnir	(4,832)	(455)	(5,287)
Incwm Eraill	(9)	(1)	(10)
CYFANSWM INCWM	(23,223)	(2,288)	(25,511)
GWARIANT			
Gwasanaethau	1,168	725	1,893
Rheolaeth	8,468	798	9,266
Cynnal a Chadw Rheolaeth	6,198	152	6,350
Gwaith Cynnal a Chadw wedi Cynllunio	1,061	-	1,061
Colledion Rhenti o Ddrwg Ddyledion	227	-	227
Dibrisiant o Eiddo Tai	83	-	83
CYFANSWM GWARIANT	17,205	1,675	18,880
GWARGED GWEITHREDU AR WEITHGAREDDAU GOSOD	(6,018)	(613)	(6,631)
Colledion Tai Gwag	355	50	405

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

4. LLOG SY'N DALADWY A THALIADAU TEBYG

	2011
	£'000
Ar Fenthyciadau	136
Ar y Gronfa Pensiwn	730
CYFANSWM	866

Yn ychwanegol, roedd ffioedd ymrwymiad benthyciad o £304,395 yn daladwy yn ymwneud â'r swm o'r benthyciad na dynnwyd i lawr. Mae'r costau hyn wedi eu cynnwys yn y costau gweithredu yn y Cyfrif Incwm a Gwariant.

5. GWARGED AM Y FLWYDDYN

	2011
	£'000
Nodir y gwarged gweithredu ar ôl codi:	
Taliadau Archwilwyr Allanol	
- Gwaith Archwilio	17
Taliadau Prydlesu Gweithredu	165
Dibrisiant Tai	83
Dibrisiant Asedau Eraill	280

6. ASEDAU SEFYDLOG CYFFYRDDADWY (TAI)

	Tai Gosod
	£'000
Cost	
Dechrau'r Flwyddyn	-
Cyfalafu Gwaith Gwelliannau	6,370
Cost Diwedd y Flwyddyn	6,370
Grant	
Dechrau'r Flwyddyn	-
Grant A dderbyniwyd	650
Grant ar Ddiwedd y Flwyddyn	650
Dibrisiant ac Amhariad	
Dechrau'r Flwyddyn	-
Cost am y Flwyddyn	83
Ar Ddiwedd y Flwyddyn	83
Gwerth Llyfr Net	
Diwedd y Flwyddyn	5,637
Dechrau'r Flwyddyn	-

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

7. ASEDAU SEFYDLOG CYFFYRDDADWY ERAILL

	Swyddfeydd	Cerbydau	Cyfrifiaduron, Dodrefn ac Offer Swyddfa	2011 Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost				
Dechrau'r Flwyddyn	-	-	-	-
Ychwanegiadau	812	219	1,161	2,192
Gwarediadau	-	(8)	-	(8)
Cost Diwedd y Flwyddyn	812	211	1,161	2,184
Dibrisiant				
Dechrau'r Flwyddyn	-	-	-	-
Cost am y Flwyddyn	16	70	194	280
Gwarediadau	-	(2)	-	(2)
Ar Ddiwedd y Flwyddyn	16	68	194	278
Gwerth Llyfr Net				
Diwedd y Flwyddyn	796	143	967	1,906
Dechrau'r Flwyddyn	-	-	-	-

8. DYLEDWYR

	2011 £'000
Dyledwyr Taladwy o Fewn Blwyddyn:	
Dyledion Rhent a Chostau Gwasanaeth	1,129
Llai : Darpariaeth Dyledion Drwg ac Amheus	(750)
	379
Benthyciadau Ceir Staff	33
Dyledwyr a Blaendaliadau Eraill	776
CYFANSWM	1,188

9. STOC

	2011 £'000
Deunyddiau Uned Cynnal a Chadw	238
	238

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

10. GWAITH MEWN LLAW

	2011
	£'000
Cynllun Peilot SATC Penrhyndeudraeth	73
	<u>73</u>

11. ADNEUON TYMOR BYR

	2011
	£'000
Adneuon Dros Nos	1,400
Cyfrif Rhybudd 15 Diwrnod	502
	<u>1,902</u>

12. ADNEUON BANC AC ARIAN

	2011
	£'000
Adneuon Banc	
Cyfrifon Cadw Mynediad ar Unwaith	1,539
Cyfrif Banc Cyfredol ac Arian Mewn Llaw	16
	<u>1,555</u>

13. CREDYDWYR : SYMIAU DYLEDUS O FEWN BLWYDDYN

	2011
	£'000
Symiau Dyledus o Fewn Blwyddyn:	
Credydwyr Masnach	1,050
Croniadau ag Incwm Gohiriedig	1,777
Rhent ac Incwm Gwasanaeth A dderbyniwyd o Flaen Llaw	160
Grantiau A dderbyniwyd heb i Ddefnyddio	15
Ad-daliadau Benthyciadau mewn un flwyddyn neu lai	<u>3,500</u>
CYFANSWM	<u>6,502</u>

14. CREDYDWYR : SYMIAU DYLEDUS AR ÔL MWY NA BLWYDDYN

Mae gan Gartrefi Cymunedol Gwynedd gytundeb benthycy hyd at £82m gyda'i arianwyr.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

15. CYFALAF CYFRAN DDI-ECWITI

	2011
	£
Cyfrannu £1 yr un wedi'u talu'n llawn a'u dyroddi ar par	
Ar 12 Ebrill 2010	-
Cyfrannau Dyroddwyd yn y Flwyddyn	19
Ar 31 Mawrth 2011	<u><u>19</u></u>

16. CRONFEYDD

	Cronfa Wrth Gefn Pensiwn £'000	Cronfeydd Dynodedig £'000	Cronfeydd Refeniw £'000	Cyfanswm £'000
Balans ar 12 Ebrill 2010	-	-	-	-
Trosglwyddo yn y Flwyddyn	158	10	(168)	-
Enillion Actiwariol am y Flwyddyn	-	-	7	7
Gwarged am y Flwyddyn	-	-	6,148	6,148
Balans ar 31 Mawrth 2011	<u><u>158</u></u>	<u><u>10</u></u>	<u><u>5,987</u></u>	<u><u>6,155</u></u>

17. YMRWYMIADAU CYFALAF

	2011
	£'000
Gwariant cyfalaf sydd wedi ei gontractio ond nad yw wedi ei gynnwys yn y gyfriflen ariannol	8,684
Gwariant cyfalaf sydd wedi ei awdurdodi gan y pwyllgor o reolwyr ond nad yw wedi ei gontractio eto	7,609
CYFANSWM	<u><u>16,293</u></u>
	2011
	£'000
Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn disgwyl ariannu'r ymrwymadau yma trwy: Cyfleusterau Benthyciadau	16,293
CYFANSWM	<u><u>16,293</u></u>

18. PENSIWN

Mae'r Gymdeithas yn rhan o gynllun pensiwn Cyngor Gwynedd sy'n gynllun buddion wedi ei ddiffinio wedi ei seilio ar gyflog pensiynadwy terfynol. Bu i rai o weithwyr y Gymdeithas gymryd rhan yn y cynllun cyn i'r trosglwyddo ddigwydd ac fel y cyfryw bu i asedau ac atebolwydd sydd i'w priodoli i'r unigolion eu hadnabod ar ddyddiad trosglwyddo h.y. 12 Ebrill 2010. Fel rhan o'r gytundeb trosglwyddo, roedd atebolwydd am gyfran y dyled y gellir ei briodoli i'r gweithwyr hyn sy'n perthyn i'r cyfnod cyn trosglwyddo yn gorffwys ar Cyngor Gwynedd.

Mae'r enillion a'r colledion sydd wedi eu hadnabod gan y Gymdeithas felly yn ymwneud yn gyfan gwbl â'r cyfnod trosglwyddo.

Bu i'r prisiant diweddaraf gael ei wneud ar y 31 Mawrth 2010 ac mae wedi ei ddiweddarau gan actwari annibynnol i'r cynllun i gymryd gofynion FRS17 i ystyriaeth er mwyn asesu atebolwydd y gronfa ar 31 Mawrth, 2011. Caiff atebolwydd eu prisio ar sail actwari gan ddefnyddio dull uned rhagamcan sy'n asesu atebolwydd y dyfodol i'w gwerth presennol. Cyfraniad y Gymdeithas o 12 Ebrill 2010 i 31 Mawrth 2011 oedd 19.9% o dâl pensiynadwy'r aelodau.

Y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actwari cymwysedig annibynnol wrth adnewyddu'r prisiant diweddaraf o'r gronfa ar gyfer defnydd FRS17 oedd:

Disgwyliad Bywyd Cyfartalog yn 65 oed	Dynion	Merched
Pensiynwyr Presennol	20.5 mlynedd	23.0 mlynedd
Pensiynwyr y Dyfodol	23.3 mlynedd	25.6 mlynedd

% y flwyddyn

Cyfradd Cynnydd Pensiwn	2.8
Cyfradd Codiad Cyflog	5.1
Dychweliad Disgwyliedig ar Asedau	6.9
Cyfradd Gostyngiad	5.5

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

	% y flwyddyn	Gwerth y Farchnad
		£'000
Dychweliad Disgwyliedig ar Asedau		
Ecwiti	7.5	10,818
Bond	4.9	1,850
Eiddo	5.5	1,281
Arian Parod	4.6	285
		<hr/> 14,234 <hr/>

Cafodd y cyfansymiau canlynol eu mesur yn unol â gofynion FRS17:

	2011
	£'000
Gwerth Teg Asedau'r Cyflogwr	14,234
Gwerth Presennol o'r Rhwymedigaeth Budd Diffiniedig	(14,076)
Cyfanswm Gwarged y Cynllun	<hr/> 158 <hr/>

Mae'r symudiad n y gwir weddill ar gyfer y cyfnod i 31 Mawrth 2011 fel a ganlyn:

	2011
	£'000
Cyfraniadau'r Cyflogwr	742
Costau Gwasanaeth Cyfredol	(755)
Costau Llog	(730)
Enillion disgwyliedig ar Asedau'r Cyflogwr	894
Cynnydd Actiwaraid	7
Symudiad yn y Flwyddyn	<hr/> 158 <hr/>

	2011
	£'000
Asedau Net ar 12 Ebrill 2010	-
Symudiad yn y Flwyddyn	158
Asedau / (Ymrwymiad) Net ar 31 Mawrth 2011	<hr/> 158 <hr/>

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

19. ENILLION CYFARWYDDWYR

	2011 £
Tâl cyfanredol wedi ei dalu neu ei dderbyn gan Gyfarwyddwyr nad ydynt yn weithredol a chyn Gyfarwyddwyr.	-
Y tâl cyfanredol wedi ei dalu neu wedi ei dderbyn gan Gyfarwyddwyr gweithredol a chyn Gyfarwyddwyr	337,586
Tâl wedi ei dalu i'r Gyfarwyddwr a gaiff ei dalu fwyaf ac eithrio cyfraniadau pensiwn:	90,452
Y swm cyfanredol o unrhyw iawndal sydd wedi ei dalu i Gyfarwyddwyr neu gyn Gyfarwyddwr yn ystod y cyfnod cyfrifo.	-
Swm cyfanredol pensiynau Cyfarwyddwyr neu gyn Gyfarwyddwyr, ac eithrio swm sy'n daladwy o dan gynllun pensiwn wedi ei ariannu'n briodol	-
Swm cyfanredol o unrhyw ystyriaeth sy'n daladwy neu a ddylid ei dderbyn gan drydydd parti am wneud ar gael gwasanaeth gan Gyfarwyddwr	19,362

Mae'r Prif Weithredwr yn aelod cyffredin o'r cynllun pensiwn. Mae pensiwn y Prif Weithredwr yn gynllun budd diffiniedig wedi ei ariannu gan y cyflogwr a'r gweithiwr. Nid oes yna unrhyw delerau arbennig Nid oes yna drefniadau pensiwn ychwanegol.

Caiff Cyfarwyddwyr eu diffinio fel aelodau o'r Bwrdd, y Prif Weithredwr ac unrhyw berson arall sy'n aelod o'r Tîm Rheoli Gweithredol neu gyfatebol.

20. GWYBODAETH GWEITHWYR

	2011
	Nifer
Mae'r cyfartaledd o staff cyflogwyd yn ystod y flwyddyn, dangosir fel cyfwerth llawn amser (37 awr yr wythnos), yn:	
Staff Swyddfa	117
Gweithiwr Llaw	59
Wardeiniaid, Gofalwyr a Glanhawyr	13
CYFANSWM	189
	189
	2011
	£'000
Cyflogau	5,316
Costau Yswiriant Gwladol	344
Costau Pensiwn	834
CYFANSWM	6,494
	6,494

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y CYFNOD WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2011

21. NODIADAU DATGANIAD LLIF ARIAN

Dadansoddiad o Newid Mewn Dyled Net

	Ar 12 Ebrill 2010 £'000	Llif Arian £'000	Ar 31 Mawrth 2011 £'000
Arian yn y Banc ac Mewn Llaw	-	1,555	1,555
Dyledion Taladwy Mewn Llai na Blwyddyn	-	(3,500)	(3,500)
Dyledion Taladwy Mewn Mwy na Blwyddyn	-	-	-
Adneuon Banc	-	1,902	1,902
CYFANSWM	-	(43)	(43)

22. PRYDLESI

Ar y 31 Mawrth 2011 roedd gan y Gymdeithas ymrwymïadau blynyddol o dan brydlesau gweithredu fel a ganlyn:

	2011 £'000	2011 £'000
Prydlesi Tir ac Eiddo yn dod i ben:		
Prydlesi'n dod i ben o fewn blwyddyn	-	
Prydlesi'n dod i ben rhwng dwy a pum mlynedd	56	
Prydlesi'n dod i ben ar ôl mwy na phum mlynedd	32	
		<u>88</u>
Eraill yn dod i ben:		
Dod i ben o fewn blwyddyn	-	
Dod i ben rhwng dwy a pum mlynedd	134	
Dod i ben ar ôl mwy na phum mlynedd	-	
		<u>134</u>
		<u>222</u>

23. STATWS TRETHIAD

Mae gan y Gymdeithas statws elusennol.

24. UNEDAU

	31 Mawrth 2011
O dan reolaeth yn ystod y flwyddyn	
Tai	5,759
Tai Cefnogol	543
	<u>6,302</u>

25. EITEMAU EITHRIADOL

Fel rhan o'r broses drosglwyddo, creodd Cyngor Gwynedd £5.194m o gostau a oedd gall cael ei adennill o'r Gymdeithas pe byddai'r trosglwyddiad yn cael eu cwblhau yn llwyddiannus. Dyma'r costau a grëwyd fel a ganlyn:

	2011 £'000
Costau cyn y Bleidlais	1,385
Cyflogau a Gweinyddiaeth	882
Ffioedd - Ymgynghorwyr	1,270
Recriwtio a Chostau AD Eraill	104
Costau Rheoli Benthyciadau	1,025
Gwarant Amgylcheddol	250
Costau Eraill	212
Llog wedi codi gan y Cyngor	66
CYFANSWM	<u><u>5,194</u></u>

Fel rhan o'r cytundeb drosglwyddo mi fyddai'r Cyngor yn cadw perchnogaeth a chyfrifoldeb am gynhaliath a thrwsio unrhyw rwydweithiau mewnol. Mae rhwydweithiau mewnol yn cynnwys unrhyw beipiau, carthffosiaeth, cyfleusterau eraill ac offer ar gyfer gwaith trin carthffosiaeth a/neu gael gwared ar garthffosiaeth; ac unrhyw beipiau neu unrhyw ran o offer neu gyfarpar sy'n cyflenwi dŵr i'r tai sydd wedi trosglwyddo. I alluogi'r Cyngor glirio'r costau a'r treuliau a fyddai'n cael eu creu mewn perthynas â chynnal y rhwydwaith mewnol bu i Gartrefi Cymunedol Gwynedd wneud taliad unwaith ac am byth o £1,600,000 i'r Cyngor ac mae'r swm hwn wedi ei osod yn erbyn y cyfrif Incwm a Gwariant fel cost gweithredu.

26. TRAFODION PARTI PERTHYNOL

Mae'r Bwrdd yn cynnwys 4 Cynghorydd, 4 Tenant a 4 Aelod Annibynnol

Mae gan bob aelod sydd yn denant gytundeb sicrwydd tenantiaeth wedi ei ddiogelu arferol ac nid oeddynt yn gallu defnyddio eu statws i gael unrhyw fantais.

Caiff pob trafodyn a wneir gyda Chyngor Gwynedd eu gwneud hyd braich mewn telerau masnachol arferol ac ni allant ddefnyddio eu safle er mantais iddynt.